

TOIMENPIDELUPA

Tunnus	31-1236-18-C
Rakennuspaikka	Lauttasaari, 091-031-0049-0001 Myllykallionrinne 1
Pinta-ala	11000 m ²
Kaava	11800
Lainvoimaisuus	2009
Sallittu kerrosala	11000 m ²
Rakennettu kerrosala	4973 m ²

Toimenpide

Suunnittelijan kelpoisuus

Kari Ristola, TkL, arkkitehti SAFA esittää itseään Lauttasaaren kirkon peruskorjaus- ja laajennushankkeen rakennussuunnittelijaksi.

Rakennusvalvontaviranomaisen on tehtävä pyydettäessä päätös suunnittelijan kelpoisuudesta toimia kyseisessä suunnittelutehtävässä (MRL 120 f § 2. mom.)

Rakennusvalvontaviranomainen toteaa, ettei suunnittelijan kelpoisuus toimia kyseisessä tehtävässä ole riittävä.

Kohde

Museovirasto kuvaa kohdetta seuraavasti:

"Lauttasaaren kirkollisesta työkeskuksesta pidettiin vuonna 1953 yleinen arkkitehtikilpailu. Vuonna 1958 valmistunut rakennuskokonaisuus toteutettiin arkkitehtien Marja ja Keijo Petäjän laatiman kilpailussa lunastettuihin kuuluneen ehdotuksen mukaan."

" Lauttasaaren kirkko on korkeatasoiselta sisustukseltaan ja viimeistellyiltä yksityiskohdiltaan hyvin säilynyt ja edustava esimerkki rationalististen suunnittelupyrkimysten esiintymisestä kirkkorakentamisessa. Seurakuntatoiminnan monipuolistumisesta kertova kirkko muodostaa pihasommitelmineen, portaineen ja pengermineen vaikuttavan kaupunkirakennustaiteellisen kokonaisuuden.

Myllykallion rinteessä sijaitsevalle kirkolle nousee Tallbergin puistotien jatkeella olevalta sankarihauta-alueelta kivilohkaremuurien rajaamat leveät portaat. Laatoitettu kirkkopihä yhdistää rakennuksen eri osat toisiinsa. Suomenkielisen seurakunnan ja ruotsinkielisen P. Jaakopin (Sankt Jacob) seurakunnan kirkkojen taustalla on niitä yhdistävä kaksikerroksinen seurakuntatoimintojen siipi. Kirkkopihan keskellä kohoaa kookkaaseen ristiin päättyvä solakka kellotapuli. Kirkkokokonaisuuden pintamateriaalina on hiekkapuhallettu valkobetoni, ikkunavyöhykkeet on kuparilla päällystetty.

Suomalaisen kirkon sisääntuloa juhlistaa eteishallin taustaseinässä oleva klinkkerisommitelma. Kuoria kohti alenevaa korkeaa kirkkosalia kattaa hoikkien pylväiden kannattava puuritulätkä, lattia on Tervolan marmorilla. Valo siivilöityy seinien yläosassa olevien

nauhaikkunoiden ja kuorin korkean ikkunan kautta. Penkit ja niiden yläpuolella riippuvat kirkkosalin yleisilmeen ja tunnelman kannalta keskeiset messinkivalaisimet ovat sisustusarkkitehti Ilmari Tapiovaaran piirtämät. Alttariseinällä on suomenkielisen seurakunnan kirkossa paljas metalliristi, ruotsinkielisen seurakunnan kirkossa kuvanveistäjä Viktor Janssonin tekemä kookas krusifiksi. Kirkollisissa astioissa ja tekstiileissä toistuu kirkkojen kuparipakotteisten ulko-ovien ristiaihe. Molempiin kirkkoihin liittyy niihin yhdistettävissä olevat seurakuntasalit."

Rakennus on suojeltu kirkkolailla 8.6.2004. Rakennus on yksi seitsemästä 1950-luvulla valmistuneista suojelluista kirkoista mm. akateemikko Alvar Aallon suunnitteleman Vuoksenniskan kirkon ohella. Vuoden 1917 jälkeen valmistuneita, kirkkolailla suojeltuja rakennuksia on Suomessa kaikkiaan 44, joista 10 sijaitsee Helsingissä.

Lauttasaaren kirkon suunnittelu ja rakentaminen on tapahtunut ajankohtana, jolloin tyylisuunnan käännekohdan - nk. valkoisen funktionalismin muuntuminen maanläheiseksi, materiaaliseksi, jopa romantisoivaksi - lisäksi myös tekniset ratkaisut uusiutuivat. Aikakaudella useat rakennukset, kuten esimerkiksi nk. Käärmetalo Helsingissä, rakennettiin varsin kokeellisin menetelmin. Lauttasaaren kirkko ei tee poikkeusta.

Yhteenvedona on todettavissa, että Museoviraston kuvaus avaa paitsi rakennuksen ominaispiirteet, myös kokonaisuuden säilyneisyyden. Yleisesti ottaen jo pelkkä autenttisuus on arvo sinänsä. Rakennuskokonaisuus on modernin arkkitehtuurin näyttävä esimerkki. Yhtaikaa rakennus on kauttaaltaan myös omintakeinen. Modernismi ja individualismi kietoutuvat toisiinsa ja muodostaen harmonisen kokonaisuuden. Rakennus on ympäristössään sekä hierarkkisesti että näkyvydeltään Lauttasaaren maamerkki. Kaupunkirakenteessa rakennus on kaupunginosansa identiteettitekijä. Rakennussuojelullinen status on todennettu korkeimmaksi mahdolliseksi.

Hanke

Vastikään laaditun hankeselostuksen mukaan rakennus peruskorjataan kauttaaltaan. Lisäksi tehdään tila-, julkisivu- ja pihamuutoksia sekä laajennus. Hankeselostus ja luonnostasoiset, nk. L2-piirustukset ovat päätöksen liitteenä.

Asiakirjoista on arvioitavissa, että kohteen rakennussuunnittelutehtävän vaativuusluokka on MRL 120 d §:n säätämällä tavalla poikkeuksellisen vaativa.

Päätös

Haettu lupa evätään.

Ilmoitetun suunnittelijan kelpoisuus Lauttasaaren kirkon peruskorjauksen ja laajennuksen rakennussuunnittelijaksi ei ole hankkeen erityisyys huomioon ottaen riittävä. Hankkeen

rakennussuunnittelutehtävät ovat maankäyttö- ja rakennuslain 120 d §:ssä säädetyllä tavalla poikkeuksellisen vaativat. Kelpoisuusvaatimukset, jotka säädetään maankäyttö- ja rakennuslain 120 e §:ssä eivät ilmoitetun suunnittelijan kohdalla täyty.

Päätöksen perustelut

Asiakirjoista on arvioitavissa, että kohteen rakennussuunnittelutehtävän vaativuusluokka on MRL 120 d §:ssä säädetyllä tavalla poikkeuksellisen vaativa. Kohde on toimenpidekuvauksessa selostetulla ja tämän päätöksen liitteistä ilmenevällä tavalla arkkitehtonisilta vaatimuksiltaan poikkeuksellisen korkea, tehden suunnittelutehtävästä poikkeuksellisen vaativan siten, kuin VNA rakentamisen suunnittelutehtävien vaativuusluokkien määräytymisestä 5 §:ssä tarkoitetaan.

Kelpoisuus arvioidaan hankekohtaisesti. Kelpoisuus rakentuu koulutuksesta ja kokemuksesta.

Koulutuksen osalta huomautettavaa ei ole.

Suunnittelija on toimittanut referenssiluettelon sekä pyydettyä myös luettelon kohteista, joista suunnittelija itse katsoo erityisesti todentuvan kelpoisuuden toimia nyt kyseessä olevan hankkeen rakennusvaiheen rakennussuunnittelijana. Pyydetty listaus sekä koko referenssiluettelo ovat päätöksen liitteinä.

Kohdennetussa referenssiluettelossa ei ole pyydettyä erittelyä pää- ja rakennussuunnittelutehtävistä. Hankkeista on silti arvioitavissa rakennussuunnittelijalta edellytetty kokemus. Referenssiluettelossa on korjausrakentamiskohteita, mutta tyypiltään ja vaativuudeltaan ne eivät vastaa nyt esillä olevaa hanketta. Referenssit eivät näytä kokemusta modernin, funktionalistista tyyliä edustavan, arkkitehtonisesti poikkeuksellisen merkittävän kohteen korjaamisesta. Kokemusta merkittävien suojeltujen sakraalirakennusten korjaamisesta ei ole. Kokemusta aikakaudelle ominaisen, spesifisen käsityönomaisesti ja kokeellisesti rakennetun modernin arkkitehtuurikohteen korjaamisesta ei ole. Kokemusta avustamisesta vastaavan kaltaisissa tehtävissä ei ole. Esitetyistä referensseistä ei ole löydettävissä hanketta tai tehtäviä, jotka osoittavat, että hakijalla on hyväksyttävän kelpoisuuden edellyttämä kokemus nyt kyseessä olevan erityisen hankkeen rakennussuunnittelijatehtävistä.

Hakijan työkokemus alkaa vuodesta 1971. Oma toimisto, Arkkitehtuuritoimisto Kari Ristola Oy on perustettu vuonna 1989. Mainintaa modernismiin liittyvissä julkisissa ja statuksellissa kirjauksissa ei kuitenkaan ole. Nyt kyseessä oleva hanke on aiempiin referensseihin nähden erityinen ja oleellisesti merkittävämpi. Kohteen edellyttämiä rakennussuunnittelutaitoja ei runsaasta kokemuksesta huolimatta ole todennettavissa.

Kohteen rakennussuunnittelutehtävissä erityisesti taito hallita rakennussuunnittelu maankäyttö- ja rakennuslain 118 §:n edellyttämällä tavalla kohteen eritysluonne huomioon ottaen vaatii aukottoman ja todennetun osaamisen. Kohteen rakennustaiteellinen arvo on kiistaton. Kapeassa kategoriassa "poikkeuksellisen vaativa"

ovat nyt kyseessä olevan kohteen rakennussuunnittelutehtävät kapean kategorian kapeinta kärkeä.

Hakijalla ei voi katsoa olevan MRL 120 e §:ssä mainittua ja edellytettyä riittävää asiantuntemusta ja ammattitaitoa rakennussuunnittelutehtävien vastuulliseen suorittamiseen nyt kyseessä olevassa kohteessa, Lauttasaaren kirkon peruskorjauksessa laajennuksineen.

Sovelletut oikeusohjeet

Maankäyttö- ja rakennuslaki 118 §, 119 §, 120 a §, 120 d §, 120 e § ja 120 f §.

Valtioneuvoston asetus rakentamisen suunnittelutehtävien vaativuusluokkien määräytymisestä 214/2025.

Päätäjä

Ulla Vahtera
arkkitehti
puh. 310 26324

Liitteet

Hankesuunnitelma
Referenssiluettelot

Päätöksen antaminen

Tämä päätös annetaan julkipanon jälkeen 05.06.2018, jolloin sen katsotaan tulleen asianosaisten tietoon.

Muutoksenhaku

Päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaostolle. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Oikaisuvaatimusoikeus on

- viereisen tai vastapäätä olevan alueen omistajalla ja haltijalla
- sellaisen kiinteistön omistajalla ja haltijalla, jonka rakentamiseen tai muuhun käyttämiseen päätös voi olennaisesti vaikuttaa
- sillä, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa
- kunnalla
- jos rakennusluvan mukainen rakentaminen merkitsee purkamislupaa edellyttävän rakennuksen purkamista, oikaisunhakuoikeus rakennusluvasta on myös Uudenmaan elinkeino- liikenne ja ympäristökeskuksella.

Oikaisuvaatimus on tehtävä neljäntoista (14) päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun päätös on julkipanon jälkeen annettu. Päätöksen antopäivää ei lueta määräaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä tai muu sellainen päivä, jolloin virastoissa ei työskennellä saa oikaisuvaatimuksen toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimuksessa, joka on osoitettava Helsingin kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaostolle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutoksia vaaditaan
- muutoksenhakijan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset muutoksenhakijalle voidaan toimittaa.

Oikaisuvaatimus on muutoksenhakijan, laillisen edustajan tai asiamiehen omakätisesti allekirjoitettava. Jos muutoksenhakijan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen laatijana on muu henkilö, oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava tämän nimi ja kotikunta. Asiamiehen on liitettävä valtakirja. Jos viranomaiselle toimitetussa sähköisessä asiakirjassa on selvitys asiamiehen toimivallasta asiamiehen ei tarvitse toimittaa valtakirjaa.

Oikaisuvaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin oikaisuvaatimuksen tekijä vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole aiemmin toimitettu rakennusvalvontaan.

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusajan kuluessa osoitteella:

Helsingin rakennusvalvontapalvelut
PL 58234

00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Käyntiosoite: Sörnäistenkatu 1,
00580 Helsinki
Vaihde: 310 2611
Faksinumero: 310 26206
Sähköpostiosoite: rakennusvalvonta@hel.fi
Virka-aika: ma - pe 8.15-16.00

Oikaisuvaatimuksen lähettäminen postitse, telekopiona tai sähköpostina tapahtuu lähettäjän vastuulla.

Oikaisuvaatimuskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostina) toimitetun oikaisuvaatimuskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Sähköpostiviestin vastaanottamisesta lähetetään automaattinen kuittaus vastaanottajalle.

Viimeinen muutoksenhakupäivä 19.06.2018.